

1. Bizonyítsuk be, hogy egy $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ mátrix pontosan akkor ferdén önadjungált, ha iA önadjungált.
2. Az alábbiak közül melyik mátrix hozható valós vagy komplex diagonális alakra? Lehet-e a diagonalizáló mátrix unitér/ortogonális?

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3/5 & -4/5 \\ 4/5 & 3/5 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & -1 & 1 \end{bmatrix}, \quad D = \begin{bmatrix} 2 & 1-i \\ 1+i & 3 \end{bmatrix}$$

3. a) Mutassuk meg, hogy a következő mátrixok ortogonálisan hasonlók.

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}, \quad D = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

- b) Határozzuk meg a hasonlóság ortogonális mátrixát!
- c) Határozzuk meg A karakterisztikus polinomját!

4. Milyen kúpszeletet írnak le az alábbi egyenletek? Változtassuk meg a koordinátarendszert úgy, hogy az egyenletek $a(x')^2 + b(y')^2 = c$ alakúak legyenek!
  - a) $x^2 - 4xy + y^2 + 6y - 2 = 0$
  - b) $xy = 1$

Egy φ bilineáris függvény elfajuló, ha van olyan $\mathbf{v} \neq 0$ vektor, amelyre $\varphi(\mathbf{x}, \mathbf{v})$ minden $\mathbf{x}$ -re, vagy ekvivalensen, ha a mátrixa nem invertálható.

5. Hozzuk diagonális alakra az alábbi kvadratikus alakokat! Adjunk meg egy-egy bázist, amelyben diagonális alakúak! Döntsük el, hogy milyen a jellegük! Adjunk meg olyan bilineáris függvényeket, melyekhez ezek tartoznak! Elfajulóak-e ezek a bilineáris függvények?
  - a) $x_1^2 + x_1x_2$
  - b) $x_1^2 + 2x_1x_2 + 2x_2^2 + 4x_2x_3 + 5x_3^2$
6. a) Mi a $\varphi((x_1, x_2), (y_1, y_2)) = x_1y_1 + 2x_1y_2 + x_2y_2$ bilineáris függvény Gram-mátrixa a standard bázisban és az $\{(1, 1), (0, 1)\}$ bázisban? Elfajuló-e ez a bilineáris függvény?
  - b) Mi a hozzá tartozó kvadratikus alak?
  - c) Mit mondhatunk a kvadratikus alak jellegéről?

7. Egy valós bilineáris függvény Gram-mátrixa standard bázisban $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$

- a) Határozzuk meg, a hozzá tartozó kvadratikus alak mátrixát és jellegét!
- b) Adjunk meg $\mathbb{R}^2$ -ben olyan bázist, amelyben a kvadratikus alak négyzetösszeg, és írjuk fel ebben a bázisban a kvadratikus alakot!

8. Hozzuk kanonikus alakra az $5x^2 + 8xy + 5y^2 - 18x - 18y + 9 = 0$ egyenletű másodrendű görbe egyenletét és ábrázoljuk a görbét és az új koordinátarendszer tengelyeit az eredeti koordinátarendszerben!

Házi feladatok

Beadási határidő: március 30.

A feladatokra teljes, tömör és világos megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. A feladatok egy pontot érnek, a csillagos kettőt. A hétből hat feladat megoldását adjuk be, ezekből legalább 4 pontot el kell érni. Együtt gondolkozni szabad, de más megoldását lemásolni nem!

- Bizonyítsuk be, hogy normális mátrixnak skalárszorosa, hatványa, inverze (ha van) és transzponáltja is normális, de normális mátrixok szorzata lehet nem normális (adjunk ellenpéldát)!
- a) Mutassuk meg, hogy a következő mátrixok ortogonálisan hasonlóak:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}, \quad D = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

- Határozzuk meg a hasonlóság ortogonális mátrixát!
- Határozzuk meg A karakterisztikus polinomját!

- Hozzuk diagonális alakra az alábbi kvadratikus alakokat! Adjunk meg egy-egy bázist, amelyben diagonális alakúak! Döntsük el, hogy milyen a jellegük! Adjuk meg mindegyikhez a hozzá tartozó szimmetrikus bilineáris függvényt, és adjunk meg valamelyikhez egy másik, elfajuló bilineáris függvényt is.

- $2x_1^2 + 2x_1x_2 + 2x_2^2$
- $x_1^2 + 6x_1x_2 + x_2^2 + 8x_2x_3$

- a) Mi a $\varphi((x_1, x_2), (y_1, y_2)) = x_1y_1 + 2x_1y_2 + 2x_2y_2$ bilineáris függvény Gram-mátrixa a standard bázisban és az $\{(1, -1), (1, 1)\}$ bázisban?
 b) Mi a hozzá tartozó kvadratikus alak?
 c) Mit mondhatunk a kvadratikus alak jellegéről?

- Egy valós bilineáris függvény Gram-mátrixa standard bázisban $\begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 2 & 10 \end{bmatrix}$

- Határozzuk meg, a hozzá tartozó kvadratikus alak mátrixát és jellegét!
- Adjunk meg $\mathbb{R}^2$ -ben olyan bázist, amelyben a kvadratikus alak négyzetösszeg, és írjuk fel ebben a bázisban a kvadratikus alakot!

- Hozzuk kanonikus alakra az $8y^2 + 6xy + 6x - 2y - 1 = 0$ egyenletű másodrendű görbe egyenletét és ábrázoljuk a görbét és az új koordinátarendszer tengelyeit az eredeti koordinátarendszerben!

- * Legyen $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ egy önadjungált mátrix. Bizonyítsuk be, hogy az $A, A^2, A^3, \dots$ mátrixok vagy mind különbözőek, vagy legfeljebb két különböző van köztük!